

HOTĂRÂREA nr. 1-277/2022
cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de
disciplină și etică nr.3-65/2022 din 13.05.2022

16 decembrie 2022

municipiul Chișinău

Examinând, în ședință închisă, contestația doamnei XXXXXX XXXXX, declarată împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-65/2022 din 13.05.2022, audiind informația prezentată de către doamna Lilia Potîng, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Procedură disciplinară a fost pornită la xx.xx.2022, în baza sesizării depuse de către cet. XXXXXX XXXXX, privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare, pretins a fi comise de către adjunctul procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului XXXXXXXX, XXXXX XXXX, în cadrul conducerii urmăririi penale în cauza nr. xxxxxxxxxxxx.

Petenta a menționat că în cadrul urmăririi penale procurorul nu a efectuat toate acțiunile pentru a cerceta cazul obiectiv și ilegal a clasat procesul penal, indicând lipsa elementelor infracțiunii.

Circumstanțele expuse în sesizarea de referință au fost verificate de Inspekția procurorilor, care, **prin decizia din xx.x.2022**, a încetat procedura disciplinară, din motiv că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului XXXXX XXXX.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspekția procurorilor, la data de xx.xx.2022 cet. XXXXXX XXXXX a depus o contestație împotriva deciziei Inspekției procurorilor și a solicitat Colegiului de disciplină și etică anularea acesteia, ca fiind ilegală și neîntemeiată, precum și constatarea comiterii abaterii disciplinare în activitatea procurorului menționat.

Prin hotărârea **nr.3-65/2022 din 13.05.2022**, Colegiul de disciplină și etică a decis respingerea contestației cet. XXXXXX XXXXX împotriva deciziei Inspekției procurorilor din xx.xx.2020.

Prin urmare, analizând probele administrate, Colegiul a constatat că procurorul XXXXX XXXX nu a admis încălcări în cadrul conducerii urmăririi penale nr. xxxxxxxxxxxx, în acțiunile acesteia nefiind stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Nefiind de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică, la data de xx.xx.2022 cet. XXXXXX XXXXX a depus contestație la Consiliul Superior al Procurorilor.

Pentru argumentarea dezacordului său cu soluțiile criticate, cet. XXXXXX XXXXXXXX a enunțat că materialele cauzei demonstrează clar prezența componentei de infracțiune, cu toate acestea, procurorul XXXXX XXXXXXXX a ignorat dovezile evidente ale infracțiunii săvârșite, nu a efectuat acțiunile procesuale necesare pentru a stabili toate împrejurările falsificării documentelor și pentru a clarifica cuantumul sumelor ilegal

atribuite, să identifice făptuitorii implicați în comiterea acestora. Prin acțiunile/inacțiunile sale, procurorul acoperă acțiunile infracționale ale oficialilor din cadrul XXX-xxx.

În contestația împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică cet. Xxxxxx Xxxxx a invocat următoarele obiecții cu referire la acțiunile/inacțiunile procurorului Xxxxx Xxxx, prin care i-au fost lezate drepturile:

- procurorul în mod părtinitor și subiectiv a luat decizia de încetare a cauzei penale, motivând prin lipsa componentei de infracțiune, ignorând sau denaturat interpretând faptele și probele din dosarul cauzei, și anume: încheierea expertizei economico-financiare, mărturiile persoanelor audiate, documente care confirmă în mod cert faptul săvârșirii infracțiunilor și cercul funcționarilor direct implicați în falsificarea documentației contabile, precum și faptul depunerii documentelor falsificate în instanță. Aceste probe nu au fost obiectul evaluării juridice clare și motivate în hotărârile de clasare a cauzei penale.

- procurorul Xxxxx Xxxx a ignorat hotărârile instanțelor judecătorești, prin care au fost anulate ordonanțele ilegale ale acesteia de încetare a cauzei penale. După anularea acestor ordonanțe de către instanțele de judecată, a emis ordonanțe similare, ca conținut, fără a întreprinde acțiuni procedurale pentru înlăturarea neajunsurilor și completarea anchetei.

- nu au fost interogate persoanele direct implicate în falsificarea documentelor financiar-contabile, care au îndeplinit sarcini contabile în perioada indicată, și ar fi inclus datoria pentru serviciile comunale; nu s-a desfășurat nicio confruntare pentru eliminarea contradicțiilor din mărturii etc.

- nu a fost informată în termen cu privire la deciziile luate.

Referitor la decizia Inspecției procurorilor din xx xxxxxx 2022, petiționara consideră că inspectorul a abordat formal și unilateral examinarea cererii sale, fără a efectua verificarea faptică a cazului.

În contextul celor menționate, contestatara a solicitat:

- examinarea în fond a contestației și anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-65/2022 din 13 mai 2022;

- examinarea contestației în cadrul organului colegial cu participarea sa directă;
- asigurarea unei cercetări obiective a cauzei penale nr. xxxxxxxxxxx în vederea identificării și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate, protejarea drepturilor și intereselor sale legale în calitate de victimă a acestei infracțiuni;

- evaluarea obiectivă a acțiunilor adjunctul procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului Xxxxxx, Xxxxx Xxxx, în baza faptelor expuse în plângerea depusă la data de xx.xx.2022 și în contestație.

Examinând contestația depusă de către cet. Xxxxxx Xxxxx și argumentele prezentate în susținerea dezacordului său, poziția exprimată de către reprezentantul Inspecției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, Consiliul Superior al Procurorilor apreciază necesitatea respingerii acesteia.

Chestiuni de fapt

Urmărirea penală în cauza nr. xxxxxxxxxxx a fost pornită la xx.xx.2014 de către SUP a IP Xxxxxx al DP mun. Chișinău, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

Temei pentru pornirea urmăririi penale a servit plângerea cet. XXXXXX XXXXX referitor la faptul că în luna xxxxxx 2006 factorii de decizie ai XXX-xxx, cu sediul mun. Chişinău, XXXXXXXX xx/x, au falsificat documentele financiar-contabile şi au inclus datoria de 33 438 lei pentru serviciile comunale la ap. xx din XXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXX, xx/x, mun. Chişinău, însă de fapt aceste datorii nu existau la acel moment.

Pe parcursul urmăririi penale a fost dispusă efectuarea expertizelor economico-financiare, în scopul de a stabili dacă corect şi în baza căror documente contabile au fost calculate plăţile pentru serviciile comunale pentru apartamentul menţionat, precum şi în scopul stabilirii dacă a fost respectată evidenţa contabilă la XXX-xxx.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. xxx din xx.xx.2016, întocmit în baza documentelor contabile cercetate de expert pentru perioada anilor 2003-2013, suma datoriilor la serviciile comunale pe apartamentul nr. xxx al XXX-xxx este în mărime de xx xxx.15 lei.

De asemenea s-a constatat că la calcularea serviciilor comunale pe perioada cercetată (2003-2013) nu s-au respectat prevederile art.13 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. lit. a), b), e); art. 19 alin. (1) şi (2), art.14 din Legea contabilităţii nr. 113 din 27.04.2007.

Pe parcursul efectuării acţiunilor de urmărire penală s-a stabilit că în anul 2003 administraţia XXX-xxx s-a adresat în scris către cet. XXXXXX XXXXX, apoi cu plângeri la Comisariatul de Poliţie sectorul XXXXXX, mun. Chişinău şi Procuratura mun. Chişinău pe faptul că, în perioada cât a activat în calitate de contabil la XXX – xxx, cet. XXXXXX XXXXX a admis încălcări de evidenţă contabilă şi la eliberarea din funcţie nu a întocmit darea de seamă pentru perioada de activitate, totodată a luat documentele contabile ale XXX-xxx şi refuză să le predea administraţiei.

Ulterior, preşedintele, împreună cu membrii XXX-xxx, s-au adresat cu o cerere la XXXXX, solicitând efectuarea controlului activităţii financiare a fostei contabile a XXX-xxx, XXXXXX XXXXX, din motivul admiterii de către aceasta a încălcărilor în cadrul activităţii.

Conform actului de control tematic privind unele aspecte ale activităţii economico-financiare a XXX-xxx, din xx.xx.2001, efectuat de XXXXXX Chişinău a XXXXX, s-au stabilit unele încălcări ale prevederilor Legii contabilităţii.

Conform hotărârii din xx.xx.2008 Judecătoria XXXXXX, mun. Chişinău a hotărât de a încasa de la XXXXXX XXXXX în beneficiul XXX-xxx a datoriei pentru serviciile locativ-comunale pe perioada de până la xx.xx.2008 în sumă de xx xxx lei xx bani şi cheltuieli de judecată în sumă de xx xxx lei, în total xx xxx,xx lei. Hotărârea Judecătoria XXXXXX, mun. Chişinău din xx.xx.2008 a fost menţinută prin decizia irevocabilă a Curţii Supreme de Justiţie din xx.xx.2009.

Procesul penal, iniţiat în baza plângerii cet. XXXXXX XXXXX, a fost clasat la xx.xx.2018 şi la xx.xx.2020, din lipsa elementelor infracţiunii.

Prin încheierea judecătorului de instrucţie din cadrul judecătoriei mun. Chişinău, Oficiul XXXXXX, din xx.xx.2021, a fost admisă plângerea depusă de către XXXXXX XXXXX, fiind declarate nule ordonanţa privind clasarea procesului penal din xx.xx.2020 şi ordonanţa procurorului ierarhic superior din xx.xx 2021.

Prin ordonanţa din xx.xx.2021 procesul penal din nou a fost clasat, din motivul

că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, ordonanța nefiind contestată de către părți. Partea vătămată, Xxxxxx Xxxxx, a fost informată despre clasarea procesului penal prin scrisoarea nr. xxxxx din xx.xx.2021, fiindu-i expediată și ordonanța de clasare.

Cu titlu de informare, procurorul Xxxxx Xxxx a menționat că prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Xxxxxxx din xx.xx.2008 de la Xxxxxx Xxxxx s-a încasat în beneficiul XXX-XXX datoria la serviciile comunale în mărime de xx xxx,xx lei și cheltuielile de judecată în mărime de xxx,xx lei, hotărâre menținută și de Curtea de Apel Chișinău prin decizia din xx.xx.2008. Ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2009 a fost respins recursul declarat de către Xxxxxx Xxxxx, ca inadmisibil.

Curtea a menționat că judecătorul de instrucție, la examinarea plângerilor cet. Xxxxxx Xxxxx, nu a luat în considerație, că în cazul dat nu sunt aplicabile prevederile art. 287 alin. (4) din Codul de procedură penală, conform căruia *„reluarea urmăririi penale poate avea loc doar în interiorul termenului de prescripție de tragere la răspundere penală pentru fapta respectivă, cu excepția cazului când aceasta este necesară pentru reabilitarea persoanei”*.

Constatările Inspecției procurorilor

Verificând argumentele în speță, Inspecția procurorilor nu a constatat careva încălcări procesuale și de etică pretins a fi comise de către adjunctul procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului Xxxxx, Xxxxx Xxxxx.

Inspecția a notat că, potrivit art. 3 alin. (4) din Legea nr. 3/2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

În cadrul verificării sesizării a stabilit că argumentele autorului sesizării de mai multe ori a fost examinate de către procurorul ierarhic superior, precum și de instanțele de judecată, iar ultima hotărâre de clasare a procesului penal din xx.xx.2021 nu a fost contestată și, în legătura cu cele menționate, temeuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului Xxxxx Xxxx nu sunt.

Constatările Colegiului de disciplină și etică

Examinând contestația asupra deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, Colegiul de disciplină și etică a constatat că, procurorul Xxxxx Xxxx, în cadrul conducerii urmăririi penale nr. xxxxxxxxxxxx, nu a admis careva încălcări, în acțiunile acestuia nefiind stabilite careva temeuri rezonabile, ce ar demonstra faptul comiterii unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

În acest sens, Colegiul a constatat netemeinicia contestației depuse, *„deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată”*.

Colegiul de disciplină și etică a reiterat că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția – aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului

administrat în cauză.

De asemenea, întru justificarea deciziei adoptate, Colegiul de disciplină și etică a notat că „*procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează*¹.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale”.

Colegiul a apreciat critic alegațiile petiționarei și a stabilit că procurorul Xxxxx Xxxx, în cadrul conducerii urmăririi penale nr. xxxxxxxxxxxx, și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârea în cauza, reieșind din propria convingere, circumstanță care nu poate servi temei pentru tragerea sa la răspundere disciplinară.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul de disciplină și etică a subliniat că nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă, precum și corespunderea acestui mod legilor și actelor normative în vigoare, ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Pe cale de consecință, Colegiul de disciplină și etică a estimat că „*exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cererii respective de către procuror nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, respectarea principiului independenței decizionale excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare și, după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată”.*

Pozițiile exprimate în ședință

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 16.12.2022, Inspectorul-șef al **Inspecției procurorilor, Xxxxx Xxxxxx**, a solicitat respingerea contestației cet. Xxxxxx Xxxxxx, cu menținerea deciziei Inspecției procurorilor și a hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Inspectorul-șef a enunțat că în cazul prezentat, materialul probator administrat, atât în faza controlului de către Inspecția procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că elementele abaterii disciplinare menționate nu sunt întrunite.

În reflecția acestor circumstanțe, Inspectorul-șef a menționat că nu au fost identificate motive pentru ca procurorul vizat în sesizare și în contestație să fie sancționat disciplinar.

¹ potrivit art.3 din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură

În poziția sa, **cet. XXXXXX XXXXX** a susținut argumentele expuse în contestație, solicitând casarea integrală a deciziei Inspecției procurorilor și a hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Adjunctul interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului XXXXXX, **XXXXX XXXX**, nu a fost prezentă în ședința Consiliului, dar a solicitat examinarea contestației în absența sa.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de către **cet. XXXXXX XXXXX**, ținând cont de argumentele prezentate de către Inspectorul-șef din cadrul Inspecției procurorilor, **XXXXX XXXXX**, precum și de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că hotărârea vizată a Colegiului de disciplină și etică este argumentată, se bazează pe o motivare explicită în raport cu criticile formulate de către **cet. XXXXXX XXXXX** și conține clarificări adecvate privind cauzele respingerii contestației, circumstanțe care sunt compatibile cu analiza situației ce constituie obiect al procedurii disciplinare, cât și se aliniază substanței concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Pe această dimensiune Consiliul Superior al Procurorilor consemnează că nu sunt concludente și nu pot fi reținute temeiurile invocate în contestația depusă de către **cet. XXXXXX XXXXX** împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-65/2022 din 13.05.2022, fiind rezultate din interpretarea subiectivă și eronată a prevederilor normative, pe care s-a bazat solicitanta în susținerea poziției sale.

Potrivit sensului și logicii juridice a principiilor ce reglementează activitatea procurorului, reiterăm că atunci când se pune în discuție modul în care acesta a interpretat și a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care recunoaște în subsidiar elementul „propriei convingeri” și reprezintă o garanție a independenței procurorului.

Inspecția procurorilor, în cadrul investigațiilor efectuate, a făcut clarificările necesare și a asigurat descrierea completă a modului în care s-a raportat procurorul **XXXXX XXXX** la îndeplinirea obligațiilor de serviciu în contextul examinării adresărilor **cet. XXXXXX XXXXX**, nefiind identificate abateri disciplinare în acțiunile acesteia.

Argumentele prezentate de către **cet. XXXXXX XXXXX** în susținerea poziției sale pentru casarea hotărârii criticate, reprezintă o apreciere subiectivă a situației și exprimă, în esență, dezacordul cu soluțiile procesual-penale adoptate, care, însă se verifică în altă procedură juridică și nu ține de competența Consiliului Superior al Procurorilor să se pronunțe asupra fondului raționamentelor emise de către procurorul **XXXXX XXXX** pe acest caz, pentru a nu fi încălcat principiul securității raporturilor juridice și stabilității ordinii de drept.

Prezentarea în abstract a unor afirmații cu caracter general, așa cum este în cazul motivelor prezentate în contestația depusă de către **cet. XXXXXX XXXXX**, nu poate fi apreciată ca fiind un raționament suficient și convingător, în măsură să întrunească

gradul necesar pentru casarea hotărârii de încetare a procedurii disciplinare adoptate în privința procurorului Xxxxx Xxxx.

Toate motivele privind admiterea încălcării drepturilor sau privind existența viciilor fundamentale trebuie să fie sustenabile, să conțină aprecieri juridice temeinice și să explice tangența cu circumstanțele particulare ale speței, deoarece în caz contrar riscă să fie irelevante și să golească de conținut contestația, care trebuie să se bazeze pe o argumentare serioasă.

Vom evidenția, că toate hotărârile adoptate cu referire la alegațiile cet. Xxxxxx Xxxxx au fost aduse la cunoștința acesteia, fiind valorificat, în modul prevăzut de lege, inclusiv și dreptul de a contesta aceste soluții la procurorul ierarhic superior și în instanța de judecată.

Pe cale de consecință, acțiunile procurorului Xxxxx Xxxx s-au încadrat în limita îndeplinirii corecte a atribuțiilor de serviciu, raportat la examinarea plângerilor cet. Xxxxxx Xxxxx, nefiind atestate abateri.

În reflecția celor expuse Consiliul constată că examinarea tuturor alegațiilor formulate de către cet. Xxxxxx Xxxxx s-a desfășurat în conformitate cu prescripțiile legale, fiindu-i respectate drepturile de a-și prezenta argumentele, precum și de a realiza dreptul de depunere a contestațiilor asupra soluțiilor procesual-penale adoptate aferent faptelor reclamate.

Atât Inspekția procurorilor, cât și Colegiul de disciplină și etică au evaluat modul în care a fost organizată examinarea adresărilor cet. Xxxxxx Xxxxx, constatându-se că intervențiile instituționale au fost efectuate conform competențelor, iar soluționarea procesual-penală a acestora se încadrează în ordinea juridică ce reglementează parcursul prevăzut de lege pentru asemenea situații.

Concluziile de referință s-au întemeiat pe faptul că alegațiile din adresările cet. Xxxxxx Xxxxx nu au rămas fără examinare, fiind analizate în ordinea corespunzătoare, iar soluțiile dispuse au fost verificate inclusiv pe calea controlului ierarhic și a celui judecătoresc.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art. 37, art. 70 alin. (1) lit. f), art. 77, art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct. 81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația doamnei Xxxxxx Xxxxx, declarată împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-65/2022 din 13.05.2022.

2. A menține hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-65/2022 din 13.05.2022, prin care a fost menținută decizia Inspekției procurorilor din xx.xx.2022, privind încetarea procedurii disciplinare în privința adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului Xxxxxxx, Xxxxx Xxxx.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea de Apel Chişinău, în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Prenume și Nume</i>	<i>Semnătura</i>
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
3.	Ceslav PANICO	<i>absent</i>
4.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
8.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
9.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
10.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC